

Retratos fantasma

Direcció: Kleber Mendonça Filho

País: Brasil (2023)

Fitxa tècnica

Guió Kleber Mendonça Filho **Música** Tomaz Alves de Souza **Fotografia** Pedro Sotero **Interpretació** Sonia Braga, Severino Cavalcanti, Tony Curtis... **Durada** 92 min **Gènere** Documental **Llengües** Portuguès, amb subtítols en espanyol **Apta per a tots els públics**

Sinopsi

Retratos fantasma és un viatge multidimensional a través del temps, el so, l'arquitectura i el cinema, ambientat en el paisatge urbà de Recife, capital costanera brasilera de Pernambuco: un territori històric i humà, examinat a través de les grans sales de cinema que van servir com a espais de convivència durant el segle XX. (FilmAffinity)

Crítica

Les ruïnes del futur

“Els documentals també poden ser pel·lícules del futur”, sosté Kleber Mendonça Filho a **Retratos fantasma**. **Afirmació que pot resultar paradoxal quan la seva pel·lícula sembla tan obsessionada a reconstruir un passat concebut com un espai que no para de mutar.** Aquest espai no és només l'apartament del sud de Recife on va créixer -i que la seva mare, una enèrgica historiadora que va morir de càncer als 54 anys, va reformar completament un parell de vegades- i segueix vivint, sinó també el barri que el circumda, ara tancat entre edificis alts, i, sobretot, les sales de cinema que van forjar la seva educació sentimental.

Aquest espai és, vist en perspectiva, el del seu propi cinema, no tant perquè el documental inclou imatges dels seus curts i pel·lícules casolanes com perquè les seves meditacions sobre la vida al barri i la seva decadència (aquells tèrmits que van devorar la casa del veí), i el seu bell, impressionista retrat matern, es poden detectar als fonaments de *Sonidos de barrio* i *Aquarius*. No hi ha gens ni mica de pedanteria ni d'empalagament en les seves reflexions sobre la desaparició dels cinemes: en la seva profusa recopilació d'imatges d'arxiu hi ha la reivindicació de l'experiència cinematogràfica com una celebració popular, on les paraules penjants de les marquesines ens parlaven amb un llenguatge secret i l'enormitat dels patis de butaques evocava la dels temples religiosos, evangèlics, que van ser el destí natural de moltes sales. **Era l'època en què el centre de la ciutat de Recife respirava un altre aire, més bullicios, menys ruïnós.**

I, amb tot, Mendonça Filho demostra que la nostàlgia també pot ser bonica, que no només és un sentiment regressiu i reaccionari. Perquè, i aquesta no és una idea nova, el cinema és un medi de fantasmes: aquesta presència borrosa que un dia va fotografiar sense voler a casa seva, **aquell gos anomenat Nico que va ser aparició espectral**, i aquell taxista que protagonitza l'última, preciosa seqüència de la pel·lícula, són les proves fefaents del poder esotèric del cinema, de la seva capacitat per fer visible l'invisible. Per això un documental pot ser una pel·lícula del futur: perquè projecta la realitat cap a una dimensió de les idees i les emocions que ens col·loquen en el dilema de creure o no creure. I Mendonça Filho creu, és clar que creu.

“Retratos fantasma”: premis i seleccions principals

Premis de l'Associació de Crítics d'Art de São Paulo 2024: trofeu APCA a la millor pel·lícula

Festival de Cinema de Lima PUCP 2023: premi del jurat de Documental al millor documental

Festival Internacional de Cinema de Pingyao 2023: premi del públic a la millor pel·lícula

Més 8 nominacions

Kleber Mendonça Filho

Filmografia com a director

2023 *Retratos fantasma*

2019 *Os Filmes Já Começam na Calçada* (sèrie TV)

2019 *Bacurau no Mapa*

2019 *Bacurau*

2016 *Doña Clara*

2015 *A Copa do Mundo no Recife* (sèrie TV)

2012 *Sonidos de barrio*

2010 *Luz Industrial Mágica* (curtmetratge)

2009 *Recife Frio* (curtmetratge)

2008 *Crítico*

2007 *Jogo Sem Gandula* (curtmetratge)

2007 *Friday Night Saturday Morning* (curtmetratge)

2005 *Eletrodoméstica* (curtmetratge)

2004 *Vinil Verde* (curtmetratge)

2002 *A Menina do Algodão* (curtmetratge)

1997 *Enjaulado* (curtmetratge)

1995 *Lixo nos Canais* (curtmetratge)

1994 *Paz a esta casa* (curtmetratge)

1992 *Homem de Projeção* (curtmetratge)

1992 *Casa de Imagem* (curtmetratge)

1991 *Travelling* (curtmetratge)

Biografia

Kleber Mendonça Filho és un director, guionista, productor i crític brasiler, nascut el 3 de novembre de 1968, a Recife, Brasil. Llicenciat en periodisme per la Universitat Federal de Pernambuco, va iniciar la seva carrera com a crític de cinema i periodista, escrivint per a diaris com *Jornal do Commercio* i *Folha de S. Paulo*. Finalment va decidir fer el pas com a director i va iniciar la seva carrera amb experiments visuals, documentals i vídeos musicals. Va debutar en llargmetratges amb la cinta *Sonidos de barrio* (2012) i, posteriorment, va aconseguir gran reconeixement amb la cinta *Aquarius* (2016), nominada al Festival de Canes, el 2016. També va estar seleccionat novament al Festival de Canes, pel seu treball a la cinta *Bacurau* (2019).

Organització:

En conveni amb:

